Hur kan vi dra nytta av biologisk mångfald i växtodlingen och vilka effekter kan man förvänta sig?

Ola Lundin
docent, universitetslektor
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för växtproduktionsekologi

Jordbrukslandskapet hyser en rik biologisk mångfald

- Jordbruksmark: bara 8% av Sveriges areal men en tredjedel av arterna
- Många arter runtomkring åkermarken, speciellt i betesmarker men även i den

Rik biologisk mångfald även i åkermarken

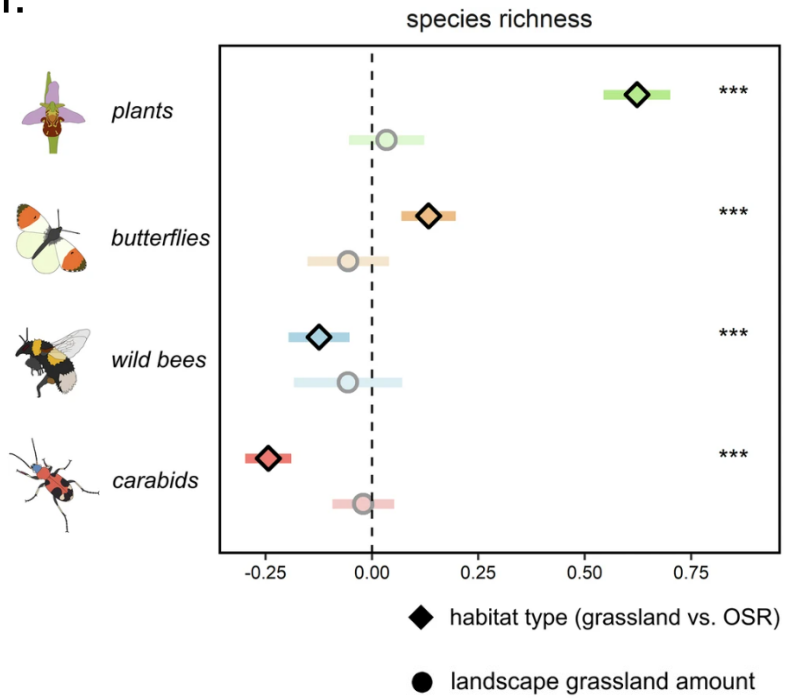
Fler arter i:

gräsmarker

gräsmarker

rapsfält

rapsfält

Boetzl et al. 2026. Nature Communications

Åtgärder för att dra nytta av biologisk mångfald i växtodling

- Varierad växtodling
- Integrera växtodling och djurhållning
- Minskad störning – i eko: minskad jordbearbetning
- Habitat för biologisk mångfald runt åkermarken

Generellt positiva effekter av diversifiering på ekosystemtjänster och skörd

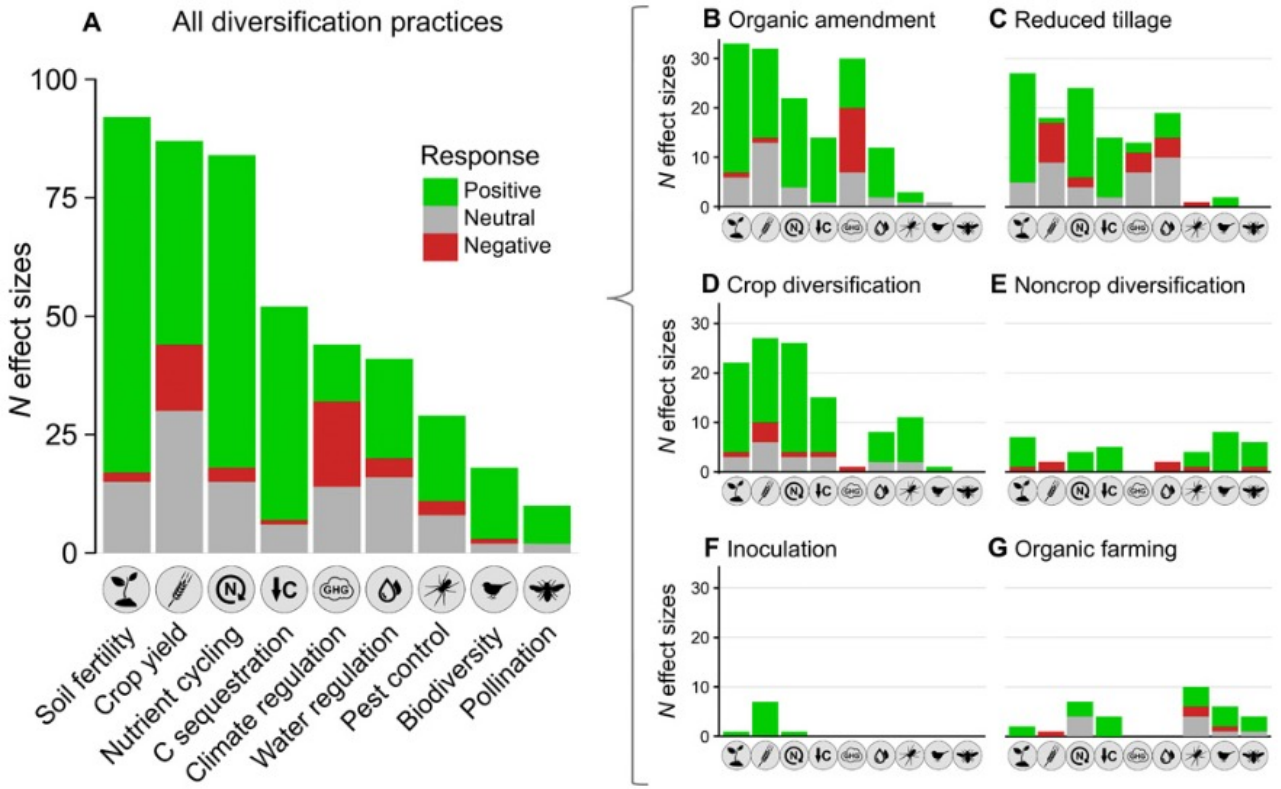

Fig. 1 Vote count reveals that agricultural diversification practices generally have a positive impact on biodiversity and ecosystem services.

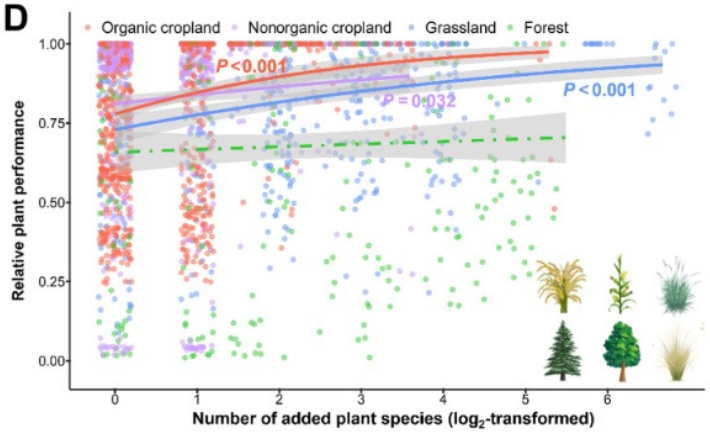
Tamburini et al. 2020. Science Advances

Ökad växtdiversitet gynnar avkastning och skadedjursreglering

Växt

Växtätande insekter

Naturliga fiender

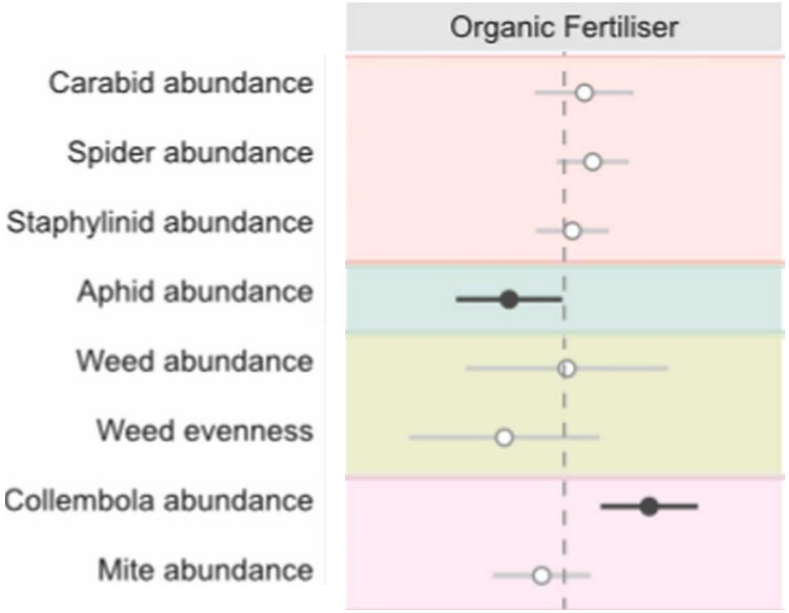

Wan et al. 2026. Science Advances

Stallgödsel gynnar markliv och skadedjursreglering

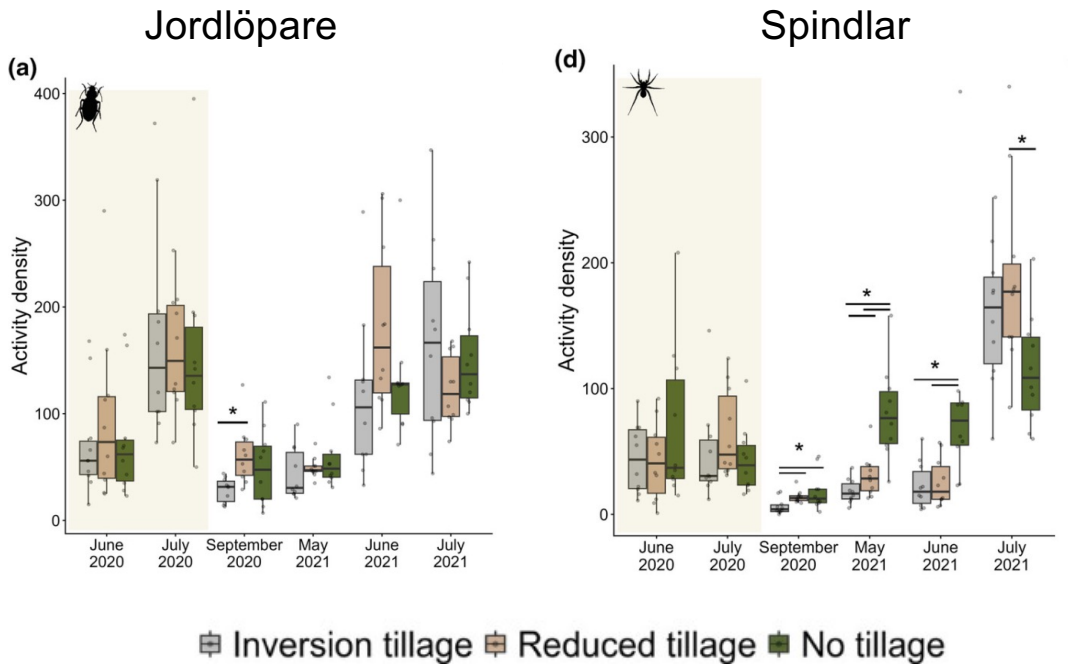

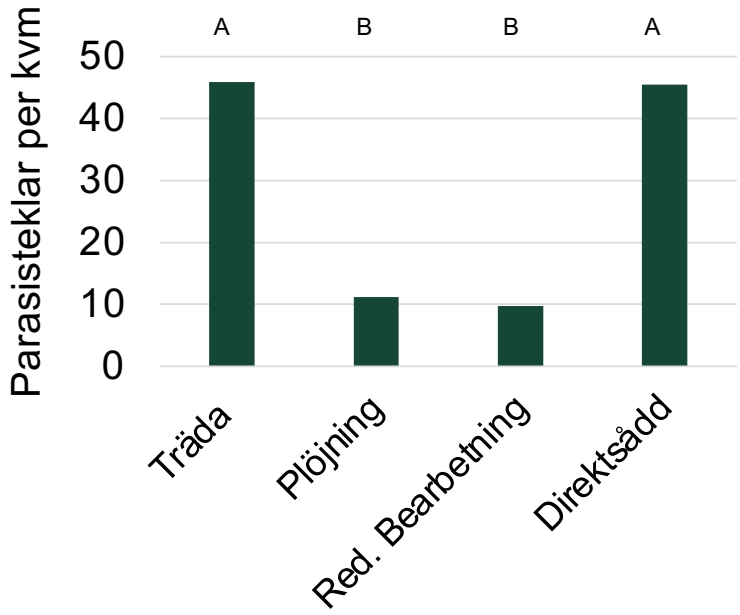
Foto: Pelle Fredriksson

Carini et al. 2026. Agriculture, Ecosystems & Environment

Minskad jordbearbetning gynnar nyttodjur

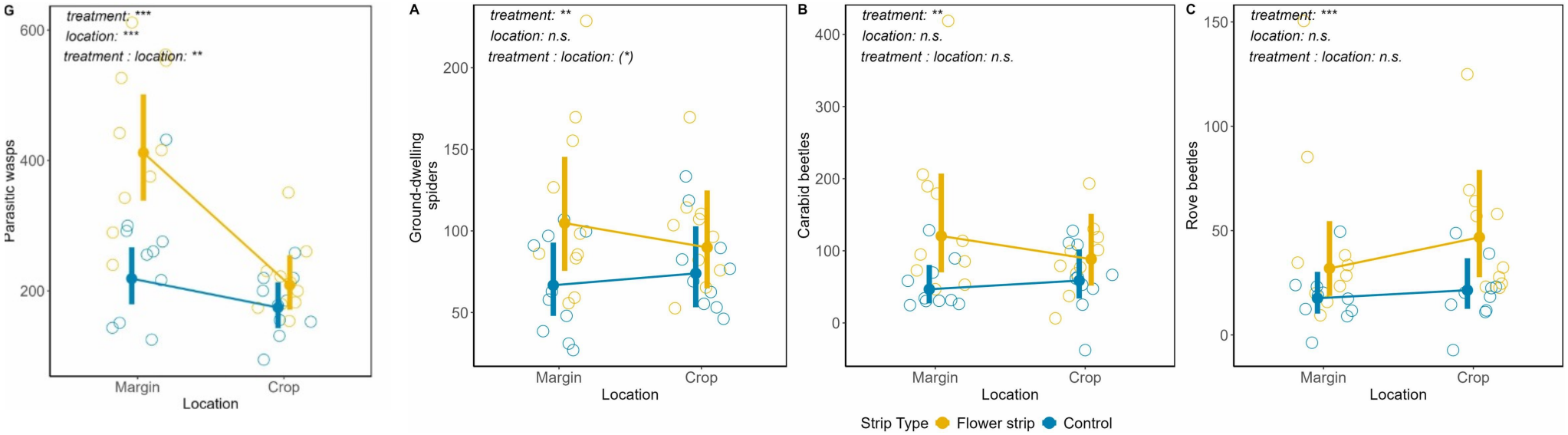

Heinen et al. 2026. Journal of Applied Ecology

Nilsson.1985

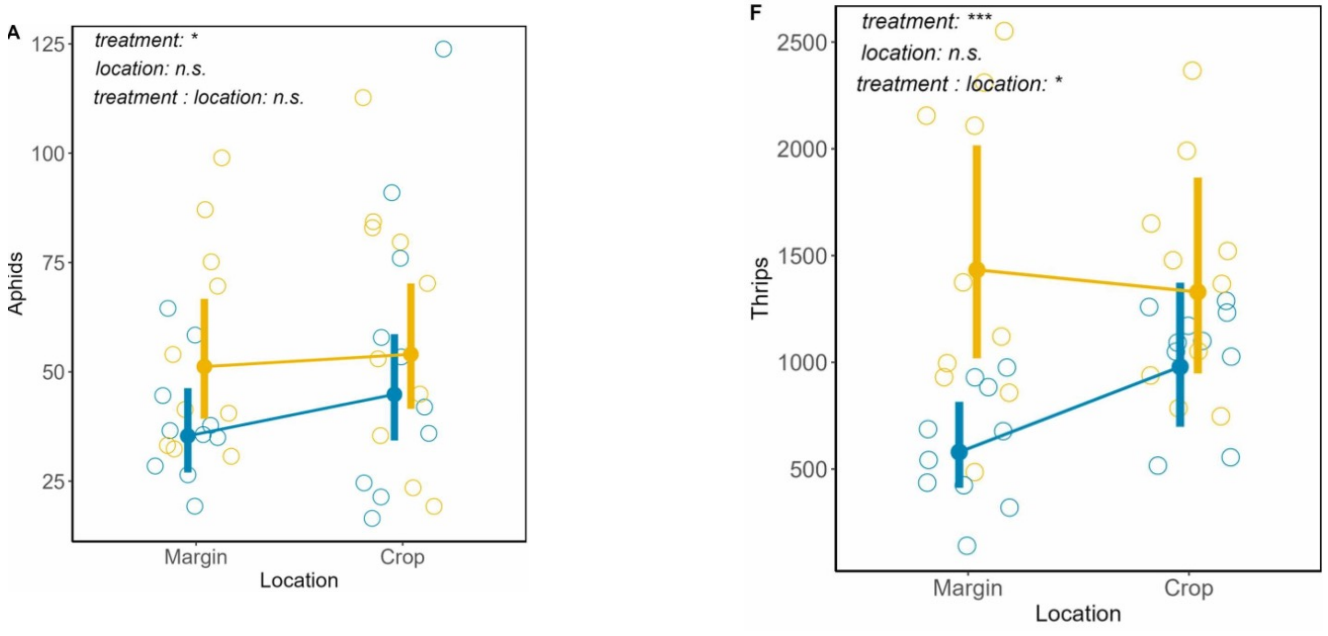
Blomremsor gynnar nyttodjur

Rodriguez Gasol et al. 2026. Agriculture, Ecosystems & Environment

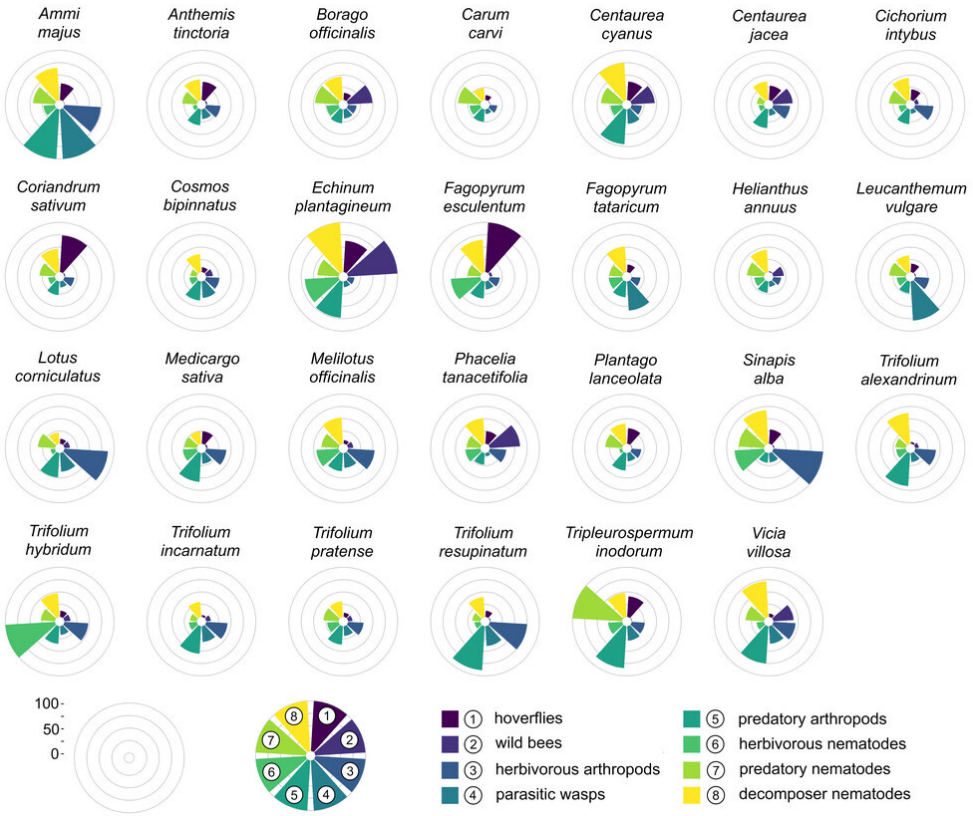
…men även skadeinsekter kan gynnas

Olika växter gynnar olika grupper av insekter

Experiments with different plant species that can be used in flower strips at Lövsta outside Uppsala. Photo: Cajsa Lithell.

Rodriguez Gasol mfl. 2026. Ecosphere

Hinder för att dra nytta av biologisk mångfald i växtodling

- Det kan ta tid att bygga upp nyttorna
- Nyttorna fångas inte alltid i grödorna eller på gården
- Nyttan kan vara ökad stabilitet och resiliens snarare än ökad avkastningsnivå
- Det kan finnas avvägningar och negativa effekter
- Kunskapsluckor

Åtgärder för att dra nytta av biologisk mångfald i växtodling

- Minskad störning – i eko: minskad jordbearbetning
- Varierad växtodling
- Integrera växtodling och djurhållning
- Habitat för biologisk mångfald runt åkermarken

Tack!

KONTAKTUPPGIFTER

Ola Lundin
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för växtproduktionsekologi
Uppsala
ola.lundin@slu.se

Stiftelsen 1986–2026
Lantbruksforskning

SCIENCE AND EDUCATION FOR SUSTAINABLE LIFE

SLU
SCIENCE AND EDUCATION FOR SUSTAINABLE LIFE